

הפרידה ממשה – גدول הנביאים

פרק לד

אורן נויבירט

הפרידה ממטה – גדור הנביאים – שאלות

1. "זאת הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב לאמור לזרעך אתenna הראיתיך בענייך" (פס' ד). עיינו בראש"י וכתבו לאיזו מטרה הראה ה' למשה את הארץ סמוך למותו?
2. א. כמה זמן התאבלו בניי על משה? ב. עיינו בראש"י (לפס' ח) והסבירו מדוע אצל משה נאמר שבכו עליו "בני ישראל", ואילו אצל אהרן נאמר שבכו עליו "כל בית ישראל".
3. "ולא קםنبيا עוד בישראל כמשה... " (פס' י). עיינו בראש"י וכתבו מדוע נבואה משה הייתה גדולה יותר משל שאר הנביאים?
4. בפסוק ה כתוב "וימת שם משה... ". מי אם כן כתב את שמונת הפסוקים האחרונים בתורה? ציינו שתיק אפשרויות על פי חז"ל.
5. "ולכל היד החזקה ולכל המורא גדול אשר עשה משה... " (פס' יב). לאילו אירועים מתכוונים בפסוק זה? ענו לפיו ראש"י ולפיaben עזרא:
היד החזקה – ראש"י: _____aben עזרא: _____
המורא גדול – ראש"י: _____aben עזרא: _____

נקודות להדגשה

- משה עולה אל הר נבו, לפסגת ההר, ורואה משם את כל הארץ. ה' אומר לו שהארץ שהוא רואה (ושאליה לא ייכנס – עקב הגזירה) זו הארץ שהובטהה לאבות להינתן לזרעם. רש"י מציין שה' הראה לו את הארץ, כדי שלאחר מותו יילך ויאמר לאבותו שהנה ה' מקיים את השבואה.
- משה מת בגיל 120 – "על פי ה'" – מיתת נשיקה. מקום קבורתו אינו נודע. בנ"י התאבלו עליו 30 ימים. רש"י מציין שאצל משה נאמר שבכו עליו "בני ישראל", כלומר **גברים**, ואילו אצל אהרן נאמר שבכו עליו "כל בית ישראל", כלומר שהתאבלו עליו כולם – **גברים ונשים**; זאת מפני "שהיה רודף שלום ונונtan שלום בין איש לרעהו ובין אישה לבعلה".
- בפסקה כתוב שימושה מת. לאור זאת עולה השאלה מי כתב את שמו נת הפסוקים האחוריים (שכנן לכורחה לא ייתכן שימושה כתוב על עצמו: "וימת שם משה"). חז"ל מביאים שתי דעות: לפי דעת אחת – יהושע כתב אותם, לפי דעת אחרת – ה' אמר למשה מה לכתוב והוא כתב על מות עצמו ובכה.
- לקרأت סוף הספר (פס' י) מתווארת מעלה משה כגדול הנביאים: "לא קםنبيא עוד בישראל כמו משה...". רש"י מציין הבדל משמעותי בין נבואת משה לנבואת שאר הנביאים, והוא – שימושה יכול היה לפנות לה' בכל עת שרוצה (לייזום פניה לה'), בעוד שאר הנביאים היו צריכים לחכות שה' יפנה אליהם. בסוף הספר ישנה התייחסות לאירועים מוגנים שאירעו בתקופת הנהגתו של משה: א. **מופתוי מצרים** (עשרת המכות וכו'). ב. **"היד החזקה"** (לפי רש"י – קבלת לוחות הברית; לפי ابن עזרא – קריעת ים סוף). ג. **"המורא הגדל"** (לפי רש"י – הניסים במדבר; לפי ابن עזרא – מעמד הר סיני). האירועים הללו, שנעשו לעיני כל ישראל, מהווים בסיס לאמונהנו ולחובתו להכיר טוביה לה' על כל הטוב שעשה עם אבותינו ועמננו. **חזק חזק ונתחזק**.